

«Բիրլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2016թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	10

«Քեյ-Փի-Էն-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի («Բանկ») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԻ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Բանկը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Ղեկավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվառման գործընթացի վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճանն է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել զաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, այլ ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևավորենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

«Քիբլու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Էջ 3

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձությունները այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք կտեղեկացնենք կառավարման օդակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

KPMG Armenia JSC

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
2 մարտի 2017թ.

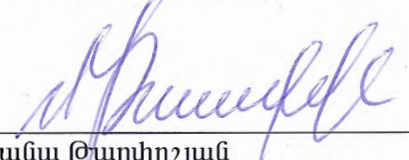
«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 Շահութի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	3,526,351	3,169,375
Տոկոսային ծախս	4	(2,163,173)	(2,687,202)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		1,363,178	482,173
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5	93,859	101,047
Միջնորդավճարների գծով ծախս	6	(40,350)	(51,945)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ		53,509	49,102
Զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	7	75,874	68,119
Զուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից		-	5,927
Զուտ այլ գործառնական ծախսեր	8	(65,559)	(106,231)
Գործառնական եկամուտ		1,427,002	499,090
Արժեզրկումից կորուստներ	9	(679,982)	(1,335,515)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(467,952)	(709,801)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10	(435,555)	(578,899)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(156,487)	(2,125,125)
Շահութահարկի գծով ծախս	11	-	(25,747)
Վնաս տարվա համար		(156,487)	(2,150,872)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) տարվա համար՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ			
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		925,755	(183,360)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		-	(4,742)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		925,755	(188,102)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ/(վնաս) տարվա համար		769,268	(2,338,974)

6-ից 68-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2017թ. մարտի 2-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

 Հայկ Ստեփանյան
 Գլխավոր գործադիր տնօրենի
 ժամանակավոր պաշտոնակատար

 Մանան Թարփոշյան
 Ֆինանսների և վարչարարության
 գլխավոր վարչության պետ

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	14,089,141	10,524,823
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	13	21,530,251	4,118,433
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	1,901,225	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	15	2,152,765	4,580,257
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16	22,155,615	17,954,950
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	934,836	1,014,575
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11	-	18,054
Այլ ակտիվներ	18	1,426,376	1,527,210
Ընդամենն ակտիվներ		64,190,209	39,738,302
Պարտավորություններ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19	716,220	662,511
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	20	29,341,142	28,572,000
Այլ ներգրավված միջոցներ	21	2,052,073	2,401,429
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	22	9,868,776	2,477,811
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	213,385	-
Այլ պարտավորություններ	23	121,006	216,212
Ընդամենը պարտավորություններ		42,312,602	34,329,963
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	23,825,100	8,125,100
Էմիսիոն եկամուտ		257,149	257,149
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		853,545	(72,210)
Կուտակված վնաս		(3,058,187)	(2,901,700)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		21,877,607	5,408,339
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		64,190,209	39,738,302

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2016թ.	2015թ.
Ծնթգ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	3,057,227	3,351,837
Վճարված տոկոսներ	(2,156,415)	(2,877,390)
Ստացված միջնորդավճարներ	92,573	101,051
Վճարված միջնորդավճարներ	(40,308)	(51,897)
Չուտ մուտքեր վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից	-	5,927
Չուտ մուտքեր արտարժույթային գործառնություններից	50,887	129,863
Վճարված հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)	(82,383)	(9,837)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(467,046)	(719,306)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(332,944)	(491,078)
Այլ գործառնական (ծախսեր)/մուտքեր	(75,230)	41,868
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(15,784,888)	(1,083,948)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(1,899,980)	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,390,311	11,476,824
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(5,020,406)	9,191,214
Այլ ակտիվներ	49,694	(1,022,529)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	69,895	(4,521,027)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	(3,053,802)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	822,387	(5,408,169)
Այլ ներգրավված միջոցների մարումներ	(346,552)	(971,619)
Այլ պարտավորություններ	(49,378)	54,752
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(19,722,556)	4,142,734
Վճարված շահութահարկ	-	(19,875)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(19,722,556)	4,122,859
Ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումներ	(6,854)	(24,353)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(6,854)	(24,353)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր		
Մայր կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառություններ	7,489,600	2,382,100
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից	15,700,000	-
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	23,189,600	2,382,100
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	3,460,190	6,480,606
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	104,137	(199,952)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	10,524,811	4,244,157
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	12 14,089,138	10,524,811

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Բիրյու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,125,100	257,149	115,892	(750,828)	7,747,313
Ընդամենը համապարփակ վնաս					
Վնաս տարվա համար	-	-	-	(2,150,872)	(2,150,872)
Այլ համապարփակ վնաս					
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(183,360)	-	(183,360)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(4,742)	-	(4,742)
Ընդամենն այլ համապարփակ վնաս	-	-	(188,102)	-	(188,102)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(188,102)	(2,150,872)	(2,338,974)
Մնացորդը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,125,100	257,149	(72,210)	(2,901,700)	5,408,339
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,125,100	257,149	(72,210)	(2,901,700)	5,408,339
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Վնաս տարվա համար	-	-	-	(156,487)	(156,487)
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	925,755	-	925,755
Ընդամենն այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	925,755	-	925,755
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	925,755	(156,487)	769,268
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում գրանցված գործառնություններ սեփականատերերի հետ					
Թողարկված բաժնետոմսեր	15,700,000	-	-	-	15,700,000
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	15,700,000	-	-	-	15,700,000
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	853,545	(3,058,187)	21,877,607

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է 2007թ-ին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Ամիրյան փ. 18/3: Բանկն ունի երկու մասնաճյուղ:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետությունում:

(i) Բաժնետերեր

2007թ. օգոստոսին «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը ձեռք բերեց ««ԻԹԲ» Միջազգային Առևտրային Բանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը, և Բանկը վերանվանվեց «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի:

2008թ. ընթացքում Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկը և Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Չարգացման Հիմնադրամը ձեռք բերեցին «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի համապատասխանաբար 25% և 10%: 2016թ. հունիսին Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկը և Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Չարգացման Հիմնադրամը վաճառեցին իրենց բաժնետոմսերը «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ին, որի արդյունքում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը դարձավ Բանկի 100% բաժնետերը:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են ղեկավարության գնահատականը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(ե) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ կապված զգալի անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում՝

- վարկերի արժեզրկման գնահատում - ծանոթագրություն 16,
- ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գնահատում - ծանոթագրություն 30,
- մայր կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների ֆորվարդների և օպցիոնների իրական արժեք - ծանոթագրություն 22:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք`

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու մոտ անցյալում տեղի ունեցած փաստացի դեպքերի վերաբերյալ,
- ածանցյալ ֆինանսական գործիք են (բացառությամբ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, որոնք նախատեսված և արդյունավետ հեջավորման գործիքներ են), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկը բավարարելու դեպքում՝

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որն էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ներհոսք առաջացնող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև գնված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ արտահոսք առաջացնող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև վաճառված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումն այս դասում ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչումից հետո չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնք Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնք Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումնակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնք սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես տրամադրված վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առքուվաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցներու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում սպաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիս բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոփոխություններն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով օգուտը կամ վնասը,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից

առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև նշված ակտիվն ապահանջվում է, և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապահանջվում կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև անորտիզացիայի միջոցով:

(vii) Ապահանջում

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապահանջման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի այն մասնաբաժինը, որը առաջացել կամ պահպանվել է Բանկի կողմից ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են կամ չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապահանջում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, քանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը կատարվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Բանկն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման պատրաստ լինելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	50 տարի
– համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	1-5 տարի
– գույք	5-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի

Վարձակալված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված անորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռք բերված համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաները կապիտալացվում են առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսերի հիման վրա:

Անորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(զ) Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է բռնագանձված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին բռնագանձված ակտիվները չափվում են չաշխատող վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բռնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության

ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Բռնագանձված ակտիվները ներառվում են այլ ակտիվներում:

Բռնագանձված ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ե) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է (են) ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալների նվազումը, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Հնարավորության դեպքում Բանկը փորձում է վերանայել վարկի պայմանները՝ նախընտրելով դա գրավի բռնագանձմանը: Սա կարող է ներառել մարումների ժամկետի երկարաձգումը և նոր պայմանների համաձայնեցումը:

Պայմանների այդպիսի վերանայումը հաշվառվում է հետևյալ կերպ.

- Եթե վարկի արժույթը փոխվել է, ապա հին վարկն ապաճանաչվում է և նոր վարկ է ճանաչվում:
- Եթե վարկի պայմանների վերանայումը պայմանավորված չէ վարկառուի ֆինանսական դժվարություններով, Բանկը կիրառում է նույն մոտեցումը, որն օգտագործում է վարկային պորտֆելի համար:
- Եթե վարկի պայմանների վերանայումը պայմանավորված է վարկառուի ֆինանսական դժվարություններով, և վարկն արժեզրկվում է պայմանների վերանայումից հետո, ապա Բանկը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված նոր դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի և նախքան պայմանների վերանայումը հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունը ճանաչում է տվյալ ժամանակաշրջանի արժեզրկման գծով պահուստում: Եթե վարկը չի արժեզրկվում պայմանների վերանայումից հետո, ապա Բանկը վերահաշվարկում է արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պայմանների վերանայումից հետք վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերահսկում է վերանայված պայմաններով վարկերը՝ հավաստիանալու համար, որ բոլոր չափանիշներն պահպանված են, և որ ապագա վճարումները, ամենայն հավանականությամբ, կիրականացվեն: Վարկերը շարունակում են լինել անհատական կամ հավաքական արժեզրկման գնահատման առարկա՝ կիրառելով վարկի սկզբնական կամ ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքը:

(i) Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների և գրավի գծով ստացվելիք գումարների ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստները) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չզննանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և համանման ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու ամորտիզացիան, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթի կամ վնասի կազմում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուհանդերձ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(ը) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույթը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, կիրառելիության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(թ) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները, սկրեդիտիվները և երաշխիքները:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլինի կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկային այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն, և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, սպա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել գուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ հարկումից հետո:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բանկն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Բանկը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել զուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(լ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով կատարած վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(խ) Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվի վարձակալությունը, որի դեպքում սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները, հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները և ներառում է պահանջներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման և հեջի հաշվառման հետ կապված:

Դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դասեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ: ՖՀՄՍ 9-ով առաջադրվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը հիմնված է այն բիզնես մոդելի, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը, և այդ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրի վրա: Ստանդարտում չեն կիրառվում ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դասերը: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ այն պայմանագրերում, որոնց հիմնական պայմանագրերը հանդիսանում են ակտիվ այս ստանդարտի շրջանակներում, պարունակվող աժանցյալ գործիքները չեն առանձնացվում: Փոխարենը, ստանդարտի դասակարգման պահանջները կիրառվում են ամբողջությամբ վերցված հիբրիդային գործիքի նկատմամբ: Բաժնային ներդրումները չափվում են իրական արժեքով:

ՖՀՄՍ 9-ում հիմնականում պահպանված են ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները:

Արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող վնասի» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառելի է ամորտիզացված արժեքով չափվող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, վարաձակալության գծով ստացվելիք գումարների, որոշ վարկերի գծով պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի նկատմամբ: Ընդհանուր առմամբ նոր արժեզրկման մոդելով պահանջվում է ճանաչել սպասվող պարտքային վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ակտիվների, նույնիսկ նոր ստեղծված կամ ձեռքբերված ակտիվների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ արժեզրկումը չափվում է կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքների գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս), կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում, որոնք կարող են տեղի ունենալ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում (ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս): Ֆինանսական ակտիվի գծով ճանաչվող սպասվող պարտքային վնասի սկզբնական գումարը հավասար է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին (բացառությամբ որոշ առևտրական դեբիտորական պարտքերի և

վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային ակտիվների կամ ձեռքբերված կամ ստեղծված բարձր պարտքային ռիսկ ունեցող ֆինանսական ակտիվների): Եթե ֆինանսական գործիքի գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, վնասի գծով պահուստը չափվում է գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար չափով:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ակտիվներ, ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն չի գրանցվել պարտավորությունների չկատարման դեպք, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտավորությունները չեն կատարվել կամ գրանցվել է այլ հանգամանքներով պայմանավորված պարտքային ռիսկի էական աճ, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ակտիվներ:

Սպասվող պարտքային վնասի չափումը պետք է լինի ակնողմնակալ և հիմնված լինի հավանականության գործոնի վրա, պետք է արտացոլի փողի ժամանակային արժեքը և ներառի ողջամիտ ու հիմնավորված տեղեկատվություն նախկինում տեղի ունեցած դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և սպագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վնասը ճանաչվում է ավելի վաղ, քան դա պահանջվում է ՀՀՄՍ 39-ով, որի արդյունքում մեծանում է շահույթի կամ վնասի փոփոխականությունը: Դա կարող է հանգեցնել նաև արժեզրկման գծով պահուստի աճին, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները կգնահատվեն առնվազն 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի տեսանկյունից, և ֆինանսական ակտիվների խումբը, որի համար կիրառելի կլինի գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասը, հավանաբար ավելի մեծ կլինի այն խմբից, որի համար առկա կլինի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն՝ համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի:

Սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար հավանաբար կկիրառվի պարտավորությունների չկատարման հավանականություն x պարտավորությունների չկատարման արդյունքում առաջացող վնաս x պարտքի գումարը պարտավորությունների չկատարման պահին $(PD \times LGD \times EAD)$ մոտեցումը (առնվազն որոշ պորտֆելների համար)՝ կախված ռիսկի տեսակից, ռիսկին ենթարկվածության փուլից՝ ըստ ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգման, առանձին կամ հավաքական հիմունքով արժեզրկման գնահատումից և այլ գործոններից:

Նոր ստանդարտի կիրառումը

Դասակարգման, չափման և արժեզրկման գնահատման պահանջները որպես կանոն կիրառվում են հետընթաց (որոշակի բացառություններով)՝ ճշգրտելով չբաշխված շահույթի մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ և պահուստները ստանդարտի կիրառման ամսաթվի դրությամբ՝ առանց համադրելի տվյալները վերահաշվարկելու պահանջի:

ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Բանկը մտադիր չէ կիրառել ստանդարտը ժամանակից շուտ:

Բանկը դեռ չի սկսել գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և չի ձեռնարկել որևէ քայլ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառմանը նախապատրաստվելու ուղղությամբ: Համապատասխանաբար, հնարավոր չէ գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ներկայումս Բանկը մշակում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ծրագիրը:

Ակնկալվում է, որ ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՄՍ 7 «Դրամական միջոցների հոսքեր» ստանդարտի փոփոխություններ)
- Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում չիրացված վնասի գծով (ՀՀՄՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտի փոփոխություններ)

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,033,421	2,328,612
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,077,028	440,691
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	227,831	385,487
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	186,415	-
Այլ	1,656	14,585
	3,526,351	3,169,375
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	1,571,909	1,773,000
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	297,545	151,300
Այլ ներգրավված միջոցներ	173,680	207,498
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	53,742	185,080
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	10,120	352,198
Այլ	56,177	18,126
	2,163,173	2,687,202
Չուտ տոկոսային եկամուտ	1,363,178	482,173

5 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հաշիվների սպասարկում	26,916	27,067
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	23,474	26,505
Դրամական փոխանցումներ	15,644	16,970
Կանխիկի մուտքագրման և ելքագրման գործառնություններ	12,214	21,414
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների տրամադրում	6,293	3,265
Պահառուական ծառայություններ	4,108	4,200
Այլ	5,210	1,626
	93,859	101,047

6 Միջնորդավճարների գծով ծախս

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	29,082	35,874
Դրամական փոխանցումներ	6,033	8,054
Հարցումներ	3,300	3,209
Այլ	1,935	4,808
	40,350	51,945

7 Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոք գործարքներից	50,887	59,303
Օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	24,987	8,816
	75,874	68,119

8 Չուտ այլ գործառնական ծախսեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	33,206	36,028
Վճարումներ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	(51,265)	(54,386)
Վնաս հիմնական միջոցների օտարումից	(19,717)	(46,679)
Վճարումներ Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին	(4,083)	(5,308)
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	(606)	(17,453)
Այլ ծախսեր	(23,094)	(18,433)
	(65,559)	(106,231)

9 Արժեզրկումից կորուստներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	675,251	1,344,613
Վնաս այլ ակտիվներից/(այլ ակտիվների վերականգնում)	4,731	(9,098)
	679,982	1,335,515

Արժեզրկումից կորուստները ներկայացված են ծանոթագրություններ 16-ում և 18-ում:

10 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2016թ.	2015թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,616	94,326
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	53,583	51,839
Մասնագիտական ծառայություններ	40,015	24,986
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	36,348	42,741
Ապահովագրություն	34,337	35,009
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	33,754	34,301
Գովազդ և շուկայավարում	30,521	54,960
Անվտանգության ծառայություն	28,821	32,685
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	18,698	19,459
Ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ծախսեր	10,532	14,957
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	9,852	13,252
Իրավաբանական ծառայություններ	9,766	114,837
Գործուղման ծախսեր	8,688	2,630
Անդամակցության ծախսեր	7,500	7,536
Գրասենյակային ծախսեր	6,807	9,466
Վերապատրաստման գծով ծախսեր	644	2,820
Այլ	22,073	23,095
	435,555	578,899

11 Շահութահարկի գծով ծախս

	2016թ.	2015թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարվա շահութահարկ	-	(7,324)
	-	(7,324)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	-	(18,423)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	-	(25,747)

2016թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2015թ-ին՝ 20%)։

Գործող հարկային դրույքի համադրում

	2016թ.	%	2015թ.	%
	հազ. դրամ		հազ. դրամ	
Վնաս նախքան հարկումը	<u>(156,487)</u>		<u>(2,125,125)</u>	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	31,297	(20%)	425,025	(20%)
Չնվազեցվող ծախսեր	(15,848)	10%	(91,755)	4%
Հարկային վնասի օգտագործում ընթացիկ տարում/(ընթացիկ տարվա վնաս) որի համար հետաձգված հարկային ակտիվ չի ճանաչվել	24,916	(16%)	(22,050)	1%
Նախկինում ճանաչված հարկային վնասի ապաճանաչում	-	-	(118,131)	6%
Չճանաչված ժամանակավոր տարբերություններ	(40,365)	26%	(218,836)	10%
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(25,747)</u>	<u>1%</u>

(ա) Դանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ՝ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2016թ. և 2015թ. ընթացքում:

31 դեկտեմբերի 2016թ. հազ. դրամ	Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	18,054	-	(231,439)	(213,385)
	<u>18,054</u>	<u>-</u>	<u>(231,439)</u>	<u>(213,385)</u>
31 դեկտեմբերի 2015թ. հազ. դրամ	Մնացորդը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ վնասում ճանաչված	Մնացորդը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(867)	867	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(28,972)	1	47,025	18,054
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(18,670)	18,670	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(82,409)	82,409	-	-
Հիմնական միջոցներ	2,352	(2,352)	-	-
Այլ ակտիվներ	1,302	(1,302)	-	-
Հարկային վնասներ	118,131	(118,131)	-	-
Այլ պարտավորություններ	(1,415)	1,415	-	-
	<u>(10,548)</u>	<u>(18,423)</u>	<u>47,025</u>	<u>18,054</u>

(բ) Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել հետևյալ հոդվածների գծով.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ժամանակավոր տարբերություններ	259,201	218,836
Հարկային վնաս	335,237	360,153
	594,438	578,989

1,571,078 հազար դրամ և 105,109 հազար դրամ գումարով հարկային վնասները հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցելու իրավունքի ժամկետը լրանում է համապատասխանաբար 2019թ-ին և 2020թ-ին: Համաձայն գործող օրենսդրության նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գործողության ժամկետը սահմանափակ չէ: Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել այս հոդվածների գծով, քանի որ հավանական չէ, որ արդյոք Բանկը կունենա ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կկարողանա իրացնել այդ հոդվածներից ստացված օգուտը:

(գ) Այլ համապարփակ եկամտում/(վնասում) ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ եկամտի/(վնասի) բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ.			2015թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
հազ. դրամ						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	1,157,194	(231,439)	925,755	(229,200)	45,840	(183,360)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	(5,927)	1,185	(4,742)
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	1,157,194	(231,439)	925,755	(235,127)	47,025	(188,102)

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Կանխիկ	337,659	411,668
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները	13,332,929	8,997,423
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	97,601	921,105
- Այլ օտարերկյա բանկեր	318,957	192,627
- 10 խոշորագույն հայկական բանկեր	1,905	1,901
- Փոքր և միջին չափի հայկական բանկեր	87	87
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	418,550	1,115,720
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	14,089,138	10,524,811
Հաշվեգրված տոկոսներ	3	12
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	14,089,141	10,524,823

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

Նոստրո հաշիվները վճարահաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներ են, որոնք կարող են ելքագրվել տարեվերջին:

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտներ դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում՝ ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների 2%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Օրենսդրությամբ չի սահմանափակվում այդ միջոցների ելքագրումը, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների գծով նվազագույն միջին ամսական գումարը, ապա կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվներում ներառված էր 4,002,108 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստը (աուդիտ չանցած) ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների համար (2015թ-ին՝ 5,138,528 հազար դրամ՝ ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների համար):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կենտրոնացում

Հաշվի չառնելով ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները՝ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 825,323 հազար դրամ:

13 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	21,313,527	4,056,428
- Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների արժեթղթեր	-	48,845
- 10 խոշորագույն հայկական բանկերի կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր	203,564	-
	21,517,091	4,105,273
Բաժնային ներդրումներ		
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	13,160	13,160
	21,530,251	4,118,433

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կազմում ներառված են հետևյալ չզննանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
			2016թ.	2015թ.		
Ար.Բա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	1.25%	1.25%	12,143	12,143
ՍՎԻՖՏ	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0%	0%	1,017	1,017
					13,160	13,160

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չզննանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ավելին, գեղջված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

14 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-

Գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 1,980,896 հազար դրամ իրական արժեքով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթերը:

15 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց	142,500	142,500
Ածանցյալ գործիքներ (արժուքային սվոպ)	-	1,077
Վարկեր և ավանդներ		
- 10 խոշորագույն հայկական բանկեր	1,459,902	1,455,518
- Փոքր և միջին չափի հայկական բանկեր	485,276	2,916,100
- ՏՀԶԿ անդամ երկրների բանկեր	65,087	65,062
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	2,010,265	4,436,680
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,152,765	4,580,257

Բանկերի նկատմամբ պահանջներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՏՀԶԿ անդամ երկրների բանկերի վարկերի և ավանդների կազմում ներառված է 65,087 հազար դրամ գումարը (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 65,062 հազար դրամ), որը Europay International համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդն է HSBC Bank Plc-ում:

ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց

ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոցը վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված ոչ տոկոսակիր միջոց է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կենտրոնացում

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող որևէ բանկ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 4,371,618 հազար դրամ:

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	13,305,814	8,381,621
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	1,374,146	1,419,034
Ընդամենն առևտրային վարկեր	14,679,960	9,800,655
Մանրածախ վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	9,311,640	9,089,860
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	1,287,102	1,412,793
Փոքր բիզնեսին տրված վարկեր	342,859	551,095
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	307,083	469,982
Վարկային քարտեր	218,992	260,276
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	184,972	210,037
Այլ	49,008	28,652
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	11,701,656	12,022,695
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	26,381,616	21,823,350
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,226,001)	(3,868,400)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	22,155,615	17,954,950

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	3,548,226	320,174	3,868,400
Զուտ ծախս	504,985	170,266	675,251
Դուրսգրումներ	(150,407)	(167,243)	(317,650)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	3,902,804	323,197	4,226,001

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	2,392,213	176,598	2,568,811
Զուտ ծախս	1,156,013	188,600	1,344,613
Դուրսգրումներ	-	(45,024)	(45,024)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	3,548,226	320,174	3,868,400

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խաշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	8,211,869	(94,436)	8,117,433	1.2%
Արժեզրկված վարկեր				
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	5,093,945	(3,721,623)	1,372,322	73.1%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	5,093,945	(3,721,623)	1,372,322	73.1%
Ընդամենը վարկեր խաշոր ընկերություններին	13,305,814	(3,816,059)	9,489,755	28.7%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	948,093	(10,903)	937,190	1.2%
Արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	64,034	(1,281)	62,753	2.0%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	362,019	(74,561)	287,458	20.6%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	426,053	(75,842)	350,211	17.8%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	1,374,146	(86,745)	1,287,401	6.3%
Ընդամենն առևտրային վարկեր	14,679,960	(3,902,804)	10,777,156	26.6%
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	8,791,096	(17,582)	8,773,514	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	73,999	(16,280)	57,719	22.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,543	(8,599)	10,944	44.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	69,705	(30,670)	39,035	44.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	52,259	(22,994)	29,265	44.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	155,328	(68,345)	86,983	44.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	149,710	(65,872)	83,838	44.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	9,311,640	(230,342)	9,081,298	2.5%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,169,866	(2,340)	1,167,526	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	18,409	(4,050)	14,359	22.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	11,127	(4,896)	6,231	44.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	15,618	(6,872)	8,746	44.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	23,337	(10,268)	13,069	44.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	6,118	(2,692)	3,426	44.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	42,627	(18,756)	23,871	44.0%
Ընդամենն անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	1,287,102	(49,874)	1,237,228	3.9%
Փոքր բիզնեսին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	278,204	(2,782)	275,422	1.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	27,163	(8,149)	19,014	30.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,181	(3,709)	2,472	60.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	6,574	(3,944)	2,630	60.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	8,130	(4,878)	3,252	60.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	16,607	(9,964)	6,643	60.0%
Ընդամենը փոքր բիզնեսին տրված վարկեր	342,859	(33,426)	309,433	9.7%

«Բիրյու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	287,120	(574)	286,546	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	1,992	(199)	1,793	10.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	8,526	(1,705)	6,821	20.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	9,445	(1,889)	7,556	20.0%
Ընդամենն ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	307,083	(4,367)	302,716	1.4%
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	216,596	(1,083)	215,513	0.5%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	2,396	(719)	1,677	30.0%
Ընդամենը վարկային քարտեր	218,992	(1,802)	217,190	0.8%
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	180,836	(904)	179,932	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	401	(241)	160	60.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	744	(446)	298	60.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	785	(471)	314	60.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	2,206	(1,324)	882	60.0%
Ընդամենն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	184,972	(3,386)	181,586	1.8%
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	49,008	-	49,008	0.0%
Ընդամենն այլ մանրածախ վարկեր	49,008	-	49,008	0.0%
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	11,701,656	(323,197)	11,378,459	2.8%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	26,381,616	(4,226,001)	22,155,615	16.0%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	3,036,666	(34,922)	3,001,744	1.2%
Արժեզրկված վարկեր				
- 90 օրից ավել, բայց 1 տարուց պակաս ժամկետանց	919,969	(200,830)	719,139	21.8%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	4,424,986	(3,218,779)	1,206,207	72.7%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	5,344,955	(3,419,609)	1,925,346	64.0%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	8,381,621	(3,454,531)	4,927,090	41.2%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	980,480	(11,276)	969,204	1.2%
Արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	74,133	(1,483)	72,650	2.0%
- 90 օրից ավել, բայց 1 տարուց պակաս ժամկետանց	139,078	(2,782)	136,296	2.0%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	225,343	(78,154)	147,189	34.7%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	438,554	(82,419)	356,135	18.8%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	1,419,034	(93,695)	1,325,339	6.6%
Ընդամենն առևտրային վարկեր	9,800,655	(3,548,226)	6,252,429	36.2%

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Մանրաձախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	8,531,263	(17,063)	8,514,200	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	186,414	(37,283)	149,131	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	13,530	(5,412)	8,118	40.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	142,495	(56,998)	85,497	40.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	107,449	(42,980)	64,469	40.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	11,443	(4,577)	6,866	40.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	97,266	(38,906)	58,360	40.0%
	9,089,860	(203,219)	8,886,641	2.2%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,317,798	(2,636)	1,315,162	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	5,496	(1,539)	3,957	28.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,475	(3,066)	2,409	56.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	29,238	(16,373)	12,865	56.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	29,686	(16,624)	13,062	56.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	3,893	(2,180)	1,713	56.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	21,207	(11,876)	9,331	56.0%
	1,412,793	(54,294)	1,358,499	3.8%
Ընդամենն անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
Փոքր բիզնեսին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	481,725	(963)	480,762	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	3,024	(756)	2,268	25.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,894	(7,447)	7,447	50.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	4,062	(2,031)	2,031	50.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	4,882	(2,441)	2,441	50.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	7,354	(3,677)	3,677	50.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	35,154	(17,577)	17,577	50.0%
	551,095	(34,892)	516,203	6.3%
Ընդամենը փոքր բիզնեսին տրված վարկեր				
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	431,105	(862)	430,243	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	2,046	(501)	1,545	24.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	11,478	(5,624)	5,854	49.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,871	(3,367)	3,504	49.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	9,794	(4,799)	4,995	49.0%
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	8,688	(4,257)	4,431	49.0%
	469,982	(19,410)	450,572	4.1%
Ընդամենն ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	253,144	(506)	252,638	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	6,932	(3,327)	3,605	48.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	200	(96)	104	48.0%
	260,276	(3,929)	256,347	1.5%
Ընդամենը վարկային քարտեր				
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	200,170	(400)	199,770	0.2%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	2,944	(707)	2,237	24.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,952	(937)	1,015	48.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,045	(502)	543	48.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	3,398	(1,631)	1,767	48.0%
- 181-270 օր ժամկետանց	528	(253)	275	48.0%
	210,037	(4,430)	205,607	2.1%
Ընդամենն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Այլ մանրածախ վարկեր - ոչ ժամկետանց	28,652	-	28,652	0.0%
Ընդամենն այլ մանրածախ վարկեր	<u>28,652</u>	<u>-</u>	<u>28,652</u>	<u>0.0%</u>
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	12,022,695	(320,174)	11,702,521	2.7%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	<u>21,823,350</u>	<u>(3,868,400)</u>	<u>17,954,950</u>	<u>17.7%</u>

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Առևտրային վարկեր

Առևտրային վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Առևտրային վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- Բանկը ձևավորում է 1.2% չափով պահուստ առևտրային չարժեզրկված վարկերի գծով՝ հաշվի առնելով տնտեսական միջավայրը և շուկայում վնաս կրելու փորձը:
- արժեզրկված վարկերի հետ կապված կիրառվում է միջինը 40% չափով զեղչ սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով, եթե վաճառվում են գրավադրված ակտիվները, և գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 48 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի զուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա առևտրային վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 107,772 հազար դրամով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ կնվազի/կաճի 62,524 հազար դրամով):

Առևտրային վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը 220,895 հազար դրամ ավել կլիներ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 320,645 հազար դրամ), եթե գրավի շուկայական արժեքը 15% ցածր գնահատվեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2016թ. ընթացքում Բանկը վերանայել է 14,222 հազար դրամ գումարով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 64,020 հազար դրամ գումարով) առևտրային վարկերի պայմանները, որոնք հակառակ դեպքում կդառնային ժամկետանց կամ արժեզրկված: Պայմանների նման վերանայման նպատակն է կառավարել հաճախորդի հետ փոխհարաբերությունները և մեծացնել վարկերի մարման հնարավորությունները:

(ii) Մանրածախ վարկեր

Մանրածախ վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին պատմական և շուկայի փորձի վրա: Մանրածախ վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարության կողմից կիրառված հիմնական ենթադրությունները ներառում են վնասի հետևյալ դրույքները.

- Մանրածախ չարժեզրկված վարկեր – 0.2%-1%

Արժեզրկված վարկերի հավաքագրման հետ կապված ծախսերը չեն գերազանցի.

- հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկերի գծով – 44%,
- ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկերի գծով – 20%,
- փոքր բիզնեսին տրված վարկերի գծով – 60%,
- վարկային քարտերի և աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի գծով – 30%-60%:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի զուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա մանրածախ վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 341,354 հազար դրամով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ կնվազի/կաճի 351,076 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Առևտրային վարկեր

Առևտրային վարկերը ենթակա են անհատական հիմունքով վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման: Իրավաբանական անձ հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն առևտրային վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2016թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Բանկային հաշվի շրջանառություն	4,962,951	-	4,962,951
Անշարժ գույք	4,091,672	-	4,091,672
Ընդամենն արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	9,054,623	-	9,054,623
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	1,722,533	1,722,533	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	1,722,533	1,722,533	-
Ընդամենն առևտրային վարկեր	10,777,156	1,722,533	9,054,623

31 դեկտեմբերի 2015թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Բանկային հաշվի շրջանառություն	1,148,473	-	1,148,473
Անշարժ գույք	2,822,475	-	2,822,475
Ընդամենն արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	3,970,948	-	3,970,948
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	2,281,481	2,061,644	219,837
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	2,281,481	2,061,644	219,837
Ընդամենն առևտրային վարկեր	6,252,429	2,061,644	4,190,785

Վերը ներկայացված աղյուսակները չեն ներառում գրավի արժեքի՝ վարկի գումարին գերազանցող մասը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների քաժմեատերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Մանրաձախ վարկեր

Հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերն ապահովված են վարկի առարկա անշարժ գույքով: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերը տրամադրվում են, երբ վարկ-գրավի արժեք հարաբերակցությունները վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ չեն գերազանցում համապատասխանաբար 70%-ը և 50%-ը: Փոքր բիզնեսին տրված վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով: Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկերն ապահովված են վարկի առարկա հանդիսացող ավտոմեքենայով: Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի և վարկային քարտերի համար ապահովվածությունն աշխատավարձն է:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2015թ. ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 1,568,310 դրամ իրական արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով: 2016թ. ընթացքում Բանկը վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավ չի բռնագանձել:

Բռնագանձված գրավի 90,340 հազար դրամ գումարով մասը վաճառվել է 2016թ. ընթացքում (31 դեկտեմբերի 2015թ.՝ 460,732 հազար դրամ):

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(գ) Գրավադրված ակտիվներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,184,681 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,201,634 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ բանկերի մնացորդների և ավանդների ու այլ ներգրավված միջոցների համար (ծանոթագրություններ 19 և 21):

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում՝

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Էլեկտրաէներգիա և գազ	5,020,689	1,161,823
Գյուղատնտեսական արտադրանքի մշակում	3,341,672	1,833,047
Առևտուր	3,002,178	3,265,776
Տրանսպորտ	1,659,758	1,663,834
Արդյունաբերություն	1,522,662	1,806,886
Հանրային սնունդ և այլ ծառայություններ	133,001	69,289
Մանրածախ վարկեր	11,701,656	12,022,695
	26,381,616	21,823,350
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,226,001)	(3,868,400)
	22,155,615	17,954,950

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք), որոնց տրամադրված վարկերի զուտ մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 4,962,951 հազար դրամ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,607,166 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 25-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Համակարգիչն. և կապի սարքավորումն.	Գույք	Փոխադրա- միջոցն.	Վարձակալ. հիմնական միջոցների բարելավումն.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	945,079	295,697	314,270	53,700	22,769	163,957	1,795,472
Ավելացումներ	2,116	2,182	5,442	-	-	419	10,159
Օտարումներ	-	(21,215)	(28,057)	(12,861)	(22,769)	-	(84,902)
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	947,195	276,664	291,655	40,839	-	164,376	1,720,729
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(163,189)	(226,245)	(221,295)	(53,700)	(21,926)	(94,542)	(780,897)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(19,954)	(29,412)	(32,280)	-	(161)	(1,809)	(83,616)
Օտարումներ	-	19,922	23,750	12,861	22,087	-	78,620
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(183,143)	(235,735)	(229,825)	(40,839)	-	(96,351)	(785,893)
Հաշվեկշռային արժեք 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	764,052	40,929	61,830	-	-	68,025	934,836
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	945,079	312,582	258,623	53,700	22,769	164,852	1,757,605
Ավելացումներ	-	17,507	60,723	-	-	-	78,230
Օտարումներ	-	(34,392)	(5,076)	-	-	(895)	(40,363)
Մնացորդը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	945,079	295,697	314,270	53,700	22,769	163,957	1,795,472
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(143,241)	(222,201)	(194,082)	(53,700)	(19,796)	(92,784)	(725,804)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(19,948)	(37,883)	(31,727)	-	(2,130)	(2,638)	(94,326)
Օտարումներ	-	33,839	4,514	-	-	880	39,233
Մնացորդը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(163,189)	(226,245)	(221,295)	(53,700)	(21,926)	(94,542)	(780,897)
Հաշվեկշռային արժեք 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	781,890	69,452	92,975	-	843	69,415	1,014,575

18 Այլ ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Դրամական փոխանցումների և հաշվարկային համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,982	2,584
Այլ ստացվելիք գումարներ	2,576	3,716
Ընդամենն այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,558	6,300
Բռնագանձված ակտիվներ - հող և շենքեր	1,298,834	1,387,974
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	63,756	63,756
Այլ կանխավճարներ	36,178	46,386
Այլ	23,050	22,794
Ընդամենն այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,421,818	1,520,910
Ընդամենն այլ ակտիվներ	1,426,376	1,527,210

2016թ. ընթացքում արժեզրկվել և դուրս են գրվել 4,731 հազար դրամ գումարով դեբիտորական պարտքեր (2015թ-ին՝ 9,098 հազար դրամ գուտ վերականգնում):

Ղեկավարությունը գտնում է, որ բռնագանձված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես հավասար է վերջիններիս իրական արժեքին՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը՝ 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ	716,220	662,507
Լորո հաշիվներ	-	4
	716,220	662,511

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում ոչ մի բանկի տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները չեն գերազանցում Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկի տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը): 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 662,507 հազար դրամ:

20 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	3,413,707	3,663,925
- Իրավաբանական անձինք	1,091,100	607,908
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	20,273,375	22,247,750
- Իրավաբանական անձինք	4,562,960	2,052,417
	29,341,142	28,572,000

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ավանդների 86,641 հազար դրամ գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և վարկային պարտավորվածությունների դիմաց (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 60,905 հազար դրամ):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ վեց հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում էին 8,435,709 հազար դրամ:

21 Այլ ներգրավված միջոցներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Վարկեր Ազգային հիփոթեքային ընկերությունից	1,115,217	1,090,976
Վարկ Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայից (ՄՖԿ)	936,856	1,310,453
	2,052,073	2,401,429

Սահմանափակումների խախտում

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը խախտել է ՄՖԿ-ի հետ կնքված վարկային պայմանագրի որոշ սահմանափակումների առավելագույն շեմերը: 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը չի ստացել պարտավորությունների խախտման գծով ներում/կասեցում, այդ իսկ պատճառով, այդ վարկերը դարձել են ցայահանջ 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Համապատասխանաբար, ՄՖԿ-ից ստացված 936,856 հազար դրամ գումարով վարկը (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ՄՖԿ-ից ստացված 1,310,453 հազար դրամ գումարով վարկը) դասակարգվել է որպես ցայահանջ և մինչև մեկ ամիս մարման ժամկետով տոկոսադրույքի ճեղքվածքի, իրացվելիության և մարման ժամկետայնության աղյուսակներում ծանոթագրություն 25-ում:

22 Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից

2015թ. ապրիլի 30-ին, 2016թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2016թ. դեկտեմբերի 13-ին Բանկը ստացել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար, 9,375 հազար եվրո և 5,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարներով ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից, որոնք փոխարկելի են Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 10 տարվա ընթացքում՝ բաժնետիրոջ ընտրությամբ: Վարկերն ունեն պարտադիր և կամավոր փոխարկման հնարավորություններ, որոնք համապատասխանաբար ֆորվարդներ և օպցիոններ են: Դեկավարությունը գտնում է, որ երկու գործիքների իրական արժեքներն էական չեն 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

23 Այլ պարտավորություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	62,201	49,132
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	10,800	14,895
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	31,959	50,072
Ընդամենն այլ ֆինանսական պարտավորություններ	104,960	114,099
Այլ վճարվելիք հարկեր	5,133	90,608
Հետաձգված եկամուտ	3,380	3,754
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	7,533	7,751
Ընդամենն այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	16,046	102,113
Ընդամենն այլ պարտավորություններ	121,006	216,212

24 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 238,251 սովորական բաժնետոմսից (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 81,251): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 դրամ: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով: 2016թ. ընթացքում թողարկվել է 157,000 բաժնետոմս անվանական արժեքով, որի արդյունքում բաժնետիրական կապիտալն ավելացել է 15,700,000 հազար դրամով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բաշխման ենթակա պահուստներ չկային (2015թ-ին նման պահուստներ չկային):

25 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, շուկայական, վարկային, իրացվելիության և գործառնական ռիսկերն են:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է էական ռիսկերի և կապիտալի վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար: Կառավարման հանձնաժողովը՝ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի (ԱՊԿՀ) աջակցությամբ պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում:

Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է պարտքային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿՀ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Շուկայական ռիսկը Բանկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքի ժամկետայնության և արտարժույթային դիրքերի գծով, սահմանվում են նաև «վնասի դադարեցման» սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերանայվում և հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.						
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	416,785	-	-	-	-	416,785
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	909,145	3,573,959	199,554	10,433,561	6,400,872	21,517,091
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-	-	-	-	1,901,225
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,461,241	483,937	-	-	-	1,945,178
Հաճախորդներին տրված վարկեր	886,063	609,770	1,052,619	13,535,375	6,071,788	22,155,615
	5,574,459	4,667,666	1,252,173	23,968,936	12,472,660	47,935,894
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	27,279	339	697	687,905	-	716,220
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,952,218	5,091,681	11,835,005	2,135,753	-	28,014,657
Այլ ներգրավված միջոցներ	982,779	26,222	56,110	720,688	266,274	2,052,073
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	129,851	-	-	-	9,738,925	9,868,776
	10,092,127	5,118,242	11,891,812	3,544,346	10,005,199	40,651,726
Տոկոսադրույքի ճեղքվածք	(4,517,668)	(450,576)	(10,639,639)	20,424,590	(2,467,461)	7,284,168

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.						
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,113,970	-	-	-	-	1,113,970
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	42,275	850,596	48,065	3,164,337	-	4,105,273
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,887,876	483,742	-	-	-	4,371,618
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,062,234	863,507	1,466,014	8,547,741	6,015,454	17,954,950
	6,106,355	2,197,845	1,514,079	11,712,078	6,015,454	27,545,811
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,362	17,711	28,467	584,967	-	662,507
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	11,554,701	6,544,610	8,209,132	1,242,665	-	27,551,108
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,354,098	18,715	41,852	644,997	341,767	2,401,429
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	60,056	-	-	-	2,417,755	2,477,811
	13,000,217	6,581,036	8,279,451	2,472,629	2,759,522	33,092,855
Տոկոսադրույքի ճեղքվածք	(6,893,862)	(4,383,191)	(6,765,372)	9,239,449	3,255,932	(5,547,044)

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2016թ.			2015թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	11.8%	6.4%	-	13.9%	6.4%	-
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.0%	-	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	4.2%	-	-	6.6%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.0%	6.3%	8.2%	14.1%	6.3%	4.4%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	8.1%	-	-	8.2%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցախահանջ ավանդներ	2.7%	1.5%	0.6%	2.5%	1.5%	0.6%
- Ժամկետային ավանդներ	13.2%	5.0%	2.8%	13.2%	5.6%	2.9%
Այլ ներգրավված միջոցներ	9.1%	6.2%	-	9.0%	6.2%	-
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	6.5%	6.5%	-	9.4%	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով:

Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	51,480	71,199
100 բկ զուգահեռ աճ	(51,480)	(71,199)

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2016թ.		2015թ.	
	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	645,220	-	128,828
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(645,220)	-	(128,828)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին:

«Բիրյու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,307,510	9,227,698	546,846	7,087	14,089,141
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	20,008,451	1,521,800	-	-	21,530,251
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-	-	-	1,901,225
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	142,500	2,010,265	-	-	2,152,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,702,921	11,367,689	5,085,005	-	22,155,615
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,676	1,872	10	-	4,558
Ընդամենը	32,065,283	24,129,324	5,631,861	7,087	61,833,555
Պարտավորություններ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	716,220	-	-	-	716,220
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,653,919	19,925,789	760,531	903	29,341,142
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,104,338	947,735	-	-	2,052,073
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	4,987,736	4,881,040	-	9,868,776
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	104,635	155	170	-	104,960
Ընդամենը	10,579,112	25,861,415	5,641,741	903	42,083,171
Զուտ դիրքը	21,486,171	(1,732,091)	(9,880)	6,184	19,750,384

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,762,189	4,083,773	646,333	32,528	10,524,823
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	2,694,904	1,423,529	-	-	4,118,433
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	143,577	4,436,680	-	-	4,580,257
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,995,776	11,843,250	115,924	-	17,954,950
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	3,791	2,409	100	-	6,300
Ընդամենը	14,600,237	21,789,641	762,357	32,528	37,184,763
Պարտավորություններ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	662,511	-	-	-	662,511
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,838,189	22,994,548	716,188	23,075	28,572,000
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,075,145	1,326,284	-	-	2,401,429
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	2,477,811	-	-	2,477,811
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	104,544	9,292	263	-	114,099
Ընդամենը	6,680,389	26,807,935	716,451	23,075	34,227,850
Ջուտ դիրքը	7,919,848	(5,018,294)	45,906	9,453	2,956,913
Ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(1,667,861)	1,668,938	-	-	1,077
Ջուտ դիրքը՝ ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունից հետո	6,251,987	(3,349,356)	45,906	9,453	2,957,990

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույթները, կմնան անփոփոխ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժեզրկում դրամի նկատմամբ	(173,209)	(334,936)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժեզրկում դրամի նկատմամբ	(988)	4,591

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն է վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար):

Առևտրային վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից, որոնք պատասխանատու են Բանկի առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Այս վարչության վարկային վերլուծաբանների կողմից պատրաստված հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և գործունեության ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռ-իսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Կառավարման հանձնաժողովն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Կառավարման հանձնաժողովի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է անկախ գնահատողի կամ Բանկի մասնագետների կողմից:

Մանրաձախ վարկերի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկերի հաստատման բաժնի, Մանրաձախ վարկերի հաստատման կոմիտեի և Կառավարման հանձնաժողովի կողմից՝ ելնելով հաստատման սահմանաչափերից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռ-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից: Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,089,141	10,524,823
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	21,530,251	4,118,433
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,152,765	4,580,257
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,155,615	17,954,950
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,558	6,300
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն չափը	61,833,555	37,184,763

Սովորաբար գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետզնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և վերջիններիս գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների հետ կապված վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 27-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա են՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալների քլիրինգային պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն գործարքի ավարտին: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանավորվածությունները չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմաններին: Պատճառն այն է, որ դրանք ստեղծում են ճանաչված գումարը հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունները չկատարելու, դրանց անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և նրա պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն վճարումը կատարել գուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման հիմնական պայմանագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված	Մնանկացման դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Զուտ գումար
		Ֆինանսական պարտավորության համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար	Ֆինանսական գործիքներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-	1,901,225	1,901,225	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,901,225	-	1,901,225	1,901,225	-

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների տրամադրման միջոցով ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունն իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի վարում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատության ծրագրերի ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրային նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքը օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես-թեսթեր» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների ենթադրության կիրառմամբ: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿՀ-ն՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի և Գանձապետարանի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ընդհանուր համախառն արտահոսքն իրենցից ներկայացնում է դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով: Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի համար երաշխիքի առավելագույն գումարը տեղաբաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կարող է պահանջվել երաշխիքով ապահովված պարտավորության կատարում:

«Բիրյու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	27,067	216	350	743	879,299	907,675	716,220
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,805,708	4,517,377	5,210,017	12,531,828	2,421,273	30,486,203	29,341,142
Այլ ներգրավված միջոցներ	958,591	24,507	27,155	60,032	1,350,743	2,421,028	2,052,073
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	129,851	-	-	15,691,932	15,821,783	9,868,776
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	102,560	2,400	-	-	-	104,960	104,960
Ընդամենը	6,893,926	4,674,351	5,237,522	12,592,603	20,343,247	49,741,649	42,083,171
Վարկային պարտավորվածություններ	1,592,422	-	-	-	-	1,592,422	1,592,422

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	27,666	3,783	18,274	30,379	785,393	865,495	662,511
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,820,706	6,825,511	6,698,319	8,616,468	1,354,916	29,315,920	28,572,000
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,334,417	19,916	19,390	44,823	1,382,666	2,801,212	2,401,429
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	60,056	-	-	4,529,383	4,589,439	2,477,811
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	108,313	5,786	-	-	-	114,099	114,099
Ընդամենը	7,291,102	6,915,052	6,735,983	8,691,670	8,052,358	37,686,165	34,227,850
Վարկային պարտավորվածություններ	803,696	-	-	-	-	803,696	803,696

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ նշված մարման ժամկետների:

	2016թ.	2015թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մինչև 1 ամիս ժամկետով	1,129,685	1,128,960
1-ից 3 ամիս ժամկետով	2,820,466	6,411,544
3-ից 12 ամիս ժամկետով	13,878,896	12,914,229
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	2,081,371	1,237,890
	19,910,418	21,692,623

«Բիրլու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,089,141	-	-	-	-	-	-	14,089,141
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	909,145	3,773,513	10,433,561	6,400,872	13,160	-	21,530,251
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,901,225	-	-	-	-	-	-	1,901,225
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,461,240	-	483,937	-	-	207,588	-	2,152,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր	312,241	573,822	1,662,389	10,053,017	6,071,788	-	3,482,358	22,155,615
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	934,836	-	934,836
Այլ ակտիվներ	6,940	5,096	41,873	1,372,467	-	-	-	1,426,376
Ընդամենն ակտիվներ	17,770,787	1,488,063	5,961,712	21,859,045	12,472,660	1,155,584	3,482,358	64,190,209
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	27,067	212	1,036	687,905	-	-	-	716,220
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,802,457	4,465,552	16,937,380	2,135,753	-	-	-	29,341,142
Այլ ներգրավված միջոցներ	958,564	24,215	82,332	720,688	266,274	-	-	2,052,073
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	129,851	-	-	9,738,925	-	-	9,868,776
Այլ պարտավորություններ	107,710	2,434	3,533	816	6,513	-	-	121,006
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	213,385	-	213,385
Ընդամենը պարտավորություններ	6,895,798	4,622,264	17,024,281	3,545,162	10,011,712	213,385	-	42,312,602
Չուտ դիրքը	10,874,989	(3,134,201)	(11,062,569)	18,313,883	2,460,948	942,199	3,482,358	21,877,607

«Բիրյուս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,524,823	-	-	-	-	-	-	10,524,823
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	42,275	898,661	3,164,337	-	13,160	-	4,118,433
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,467	3,884,486	483,742	-	-	207,562	-	4,580,257
Հաճախորդներին տրված վարկեր	308,338	753,896	2,329,521	5,931,234	6,015,454	-	2,616,507	17,954,950
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,014,575	-	1,014,575
Այլ ակտիվներ	7,123	5,670	59,214	1,455,203	-	-	-	1,527,210
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	18,054	-	18,054
Ընդամենն ակտիվներ	10,844,751	4,686,327	3,771,138	10,550,774	6,015,454	1,253,351	2,616,507	39,738,302
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	27,647	3,719	46,178	584,967	-	-	-	662,511
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,816,029	6,752,568	14,760,738	1,242,665	-	-	-	28,572,000
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,334,399	19,699	60,567	644,997	341,767	-	-	2,401,429
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	60,056	-	-	2,417,755	-	-	2,477,811
Այլ պարտավորություններ	198,938	5,820	3,907	816	6,731	-	-	216,212
Ընդամենը պարտավորություններ	7,377,013	6,841,862	14,871,390	2,473,445	2,766,253	-	-	34,329,963
Չուտ դիրքը	3,467,738	(2,155,535)	(11,100,252)	8,077,329	3,249,201	1,253,351	2,616,507	5,408,339

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղեցույցը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորները, ՀՀ կառավարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների ներկայացված աուդիտ չանցած հարաբերակցությունը կազմում է 768.9% (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 314%):

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար (նվազագույնը՝ 60%):

(ե) Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկն ուղղակի կամ անուղղակի վնաս կրելու ռիսկն է, որը պայմանավորված է Բանկի գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ կապված մի շարք պատճառներով, ինչպես նաև արտաքին գործոններով (բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի), այդ թվում՝ օրենսդրական և կարգավորող պահանջներով և կորպորատիվ վարքագծի ընդունված ստանդարտներով: Գործառնական ռիսկն առաջանում է Բանկի բոլոր գործառնությունների հետ կապված:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկն այնպես, որ հնարավոր լինի հավասարակշռել ֆինանսական կորուստ կրելուց և Բանկի հեղինակությանը վնաս հասցնելուց խուսափելն ու ծախսերի կրճատումը և նորարարությունները: Բոլոր դեպքերում, Բանկի քաղաքականությունը պահանջում է բոլոր կիրառելի օրենսդրական և կարգավորող պահանջների հետ համապատասխանության ապահովում:

Բանկը կառավարում է գործառնական ռիսկն իրականացնելով ներքին ստուգումներ, որոնք ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ Բանկի գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտում:

26 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային հաստատությունների կապիտալի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
	Մուղիտ չանցած	Մուղիտ չանցած
Բաժնետիրական կապիտալ	23,825,100	8,125,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Գլխավոր պահուստ	51,292	51,292
Կուտակված վնաս	(1,824,402)	(1,917,414)
Նվազեցումներ	(1,530,682)	(920,954)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	20,778,457	5,595,173

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
	Առողիտ չանցած	Առողիտ չանցած
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	853,545	(72,210)
Ստորադաս փոխառություններ	9,738,063	2,418,750
Լրացուցիչ կապիտալի նվազեցում՝ ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգերի համաձայն	(202,379)	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	10,389,229	2,346,540
Ընդամենը կապիտալ	31,167,686	7,941,713
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	53,024,140	34,497,607
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը	58.8%	23.0%
Ընդամենը հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը	39.2%	16.2%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

27 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Դրանք հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների տրամադրման պարտավորվածություններ են:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	1,417,605	620,769
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	147,426	141,286
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	27,391	41,641
	1,592,422	803,696

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պարտավորվածություններից 1,279,053 հազար դրամ գումարով պարտավորվածությունները (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 524,705 հազար դրամ) վերաբերում են երեք հաճախորդի (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ հաճախորդի): Սա վկայում է էական վարկային ռիսկի առկայության մասին:

28 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ապահովագրված է մինչև 500,000 հազար դրամի չափով՝ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից: Բանկն ապահովագրել է նաև դրամարկղերը 90,000 հազար դրամի չափով՝ ֆիզիկական վնասից և գողությունից:

(բ) Իրավական պարտավորություններ

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր, տուգանքներ և տուժուսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը: Մայր կազմակերպությունը ներկայացնում է հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	117,559	288,788

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	184,816	10.5%	63,760	9.7%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(373)		(128)	
Ստացված ավանդներ	308,083	5.7%	212,496	5.6%

Կապակցված կողմերին վարկերը տրված են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման 1-ից 20 տարվա ընթացքում կախված վարկի տեսակից: Վարկերն ապահովված են համապատասխան տեսակի գրավով, ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 16-ի (գ) կետի (ii) ենթակետում:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	10,494	10,020
Տոկոսային ծախս	(13,374)	(13,851)
Արժեզրկումից (կորուստ)/արժեզրկման հակադարձում	(245)	84

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը և վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ-ին շահույթում կամ վնասում արտացոլված գործարքների գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն					
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ					
- ԱՄՆ դոլարով	302,422	-	86,749	-	389,171
- եվրոյով	12,555	-	10,852	-	23,407
- այլ արտարժույթով	827	-	-	-	827
Պարտավորություններ					
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ					
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	4	-	4
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից					
- ԱՄՆ դոլարով	4,987,736	6.5%	-	-	4,987,736
- եվրոյով	4,881,040	6.5%	-	-	4,881,040
Շահույթ կամ վնաս					
Տոկոսային եկամուտ	364	-	-	-	364
Տոկոսային ծախս	(297,553)	-	-	-	(297,553)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	4,976	-	-	-	4,976
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(5,483)	-	(111)	-	(5,594)
Մասնագիտական ծառայություններ	(4,163)	-	-	-	(4,163)

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը, վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները և չվերահսկող բաժնետերերին: Ստորև ներկայացված են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015թ-ին շահույթում կամ վնասում արտացոլված գործարքների գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Բանկի նկատմամբ նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %		Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %		Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %		
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	75,211	-	-	-	84,474	-	159,685
- եվրոյով	88,708	-	-	-	11,307	-	100,015
- այլ արտարժույթով	7,547	-	-	-	-	-	7,547
Պարտավորություններ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	9	-	9
Ստորադաս փոխառությունների մայր կազմակերպությունից							
- ԱՄՆ դոլարով	2,477,811	9.4%	-	-	-	-	2,477,811
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային եկամուտ	105	-	-	-	-	-	105
Տոկոսային ծախս	(274,436)	-	(6,019)	-	(21,614)	-	(302,069)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	10	-	-	-	-	-	10
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(3,068)	-	-	-	(54)	-	(3,122)
Զուտ այլ գործառնական ծախսեր	-	-	(195)	-	-	-	(195)
Մասնագիտական ծառայություններ	(6,058)	-	-	-	-	-	(6,058)

Կապակցված կողմերի գծով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրավով ապահովված չեն:

30 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի և ՀՀ դրամով արտահայտված հաճախորդներին տրված վարկերի ու հաճախորդներից ստացված ժամկետային ավանդների, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 13,160 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,160 հազար դրամ) վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների ու ժամկետային ավանդների 22,155,615 հազար դրամով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 17,954,950 հազար դրամ) և 29,341,142 հազար դրամ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 28,572,000 հազար դրամ) իրական արժեքները ցածր են դրանց հաշվեկշռային արժեքներից համապատասխանաբար 539,334 հազար դրամով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 260,967 հազար դրամով) և 24,684 հազար դրամով (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 124,205 հազար դրամով): Հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների ու ժամկետային ավանդների իրական արժեքների չափումները դասվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	21,517,091	-	21,517,091

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	4,105,273	-	4,105,273

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: